

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Sekcia geológie a prírodných zdrojov
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Krajské úrady životného prostredia
(podľa rozdeľovníka)

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
47409/2011
1368/2011 – 7.2

Vybavuje/☎
RNDr. Želmíra Greifová
+421 2 57783/223

Bratislava
13. 09. 2012

Vec: Metodické usmernenie k plánu prác podľa § 8 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V prílohe tohto listu Vám posielame Metodické usmernenie k plánu prác podľa § 8 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný od 01. 01. 2012.

S pozdravom

RNDr. Vlasta Jánová, PhD.
generálna riaditeľka sekcie

Rozdeľovník:

1. Krajský úrad životného prostredia v Bratislave, Karloveská 2, 841 19 Bratislava 4
2. Krajský úrad životného prostredia v Trnave, Kollárova 8, 917 02 Trnava
3. Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
4. Krajský úrad životného prostredia, J. Kráľa 124, 949 01 Nitra
5. Krajský úrad životného prostredia v Žiline, Nám. M.R. Štefánika 1, 010 01 Žilina
6. Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
7. Krajský úrad životného prostredia v Prešove, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
8. Krajský úrad životného prostredia v Košiciach, Komenského 52, 040 01 Košice

Vypracoval: RNDr. Mária Kováčiková, štátny radca, OEG, SGaPZ
Mgr. Mária Gažíová, štátny radca, OEG, SGaPZ
RNDr. Želmíra Greifová, riaditeľka OEG, SGaPZ
Schválil: RNDr. Želmíra Greifová, riaditeľka OEG, SGaPZ
Predkladá: RNDr. Želmíra Greifová, riaditeľka OEG, SGaPZ

Metodické usmernenie
k
ZÁKONU Č. 409/2011 Z. Z. O NIEKTORÝCH OPATRENIACH NA ÚSEKU
ENVIRONMENTÁLNEJ ZÁŤAŽE A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV
(účinnosť od 01. 01. 2012)

Úvod

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), sekcia geológie a prírodných zdrojov, vypracovalo metodické usmernenie k zákonu č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný od 01. 01. 2012.

1. Cieľ metodického usmernenia a všeobecné požiadavky

Cieľom metodického usmernenia je spresniť náležitosti plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže (ďalej len „plán prác“) pre potreby schválenia návrhu plánu prác, ktoré uskutočňuje krajský úrad životného prostredia podľa § 8 zákona č. 409/2011 Z. z. Návrh Plánu prác podľa tohto paragrafu predkladá na schválenie krajskému úradu životného prostredia pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo v lehote stanovenej podľa priority riešenia environmentálnej záťaže (ďalej len „EZ“).

Návrh plánu prác musí byť podľa § 8 ods. 3 tohto zákona vypracovaný v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží¹⁾ (<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/geologia/environmentalne-zataze.html>) a s Vodným plánom Slovenska²⁾ (http://www.vuvh.sk/rsv2/index.php?option=com_content&view=article&id=67&Itemid=87).

2. Plán prác na odstránenie EZ

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 409/2011 Z. z. plán prác obsahuje časové a vecné vymedzenie vykonávania geologického prieskumu životného prostredia,³⁾ sanácie environmentálnej záťaže⁴⁾ a monitorovania geologických faktorov životného prostredia,⁵⁾ náklady potrebné na realizáciu plánu prác a náležitosti vymedzené v osobitnom predpise.⁶⁾

Plán prác obsahuje:

- titulný list, v ktorom sú uvedené tieto údaje
 - identifikačné údaje vlastníka, užívateľa alebo správcu nehnuteľnosti,
 - názov EZ podľa registračného listu EZ,
 - názov a kód katastrálneho územia, podľa údajov z evidencie katastra nehnuteľností,
 - názov a číselný kód obce, okresu a kraja, v ktorom sa EZ nachádza,
 - identifikačné údaje zhotoviteľa plánu prác,

¹⁾ § 20a ods. 4 a 5 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov

²⁾ § 14 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

³⁾ § 2 ods. 3 písm. d) zákona č. 569/2007 Z. z.

⁴⁾ § 2 ods. 5 písm. c) zákona č. 569/2007 Z. z.

⁵⁾ § 2 ods. 5 písm. a) zákona č. 569/2007 Z. z.

⁶⁾ § 12, 14 a 16 zákona č. 569/2007 Z. z.

- základné údaje o EZ (rozsah znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia, prioritné znečisťujúce látky a ich zdroje) a údaje o činnosti, ktorá viedla k vzniku EZ,
- údaje o geologických prácach vykonaných na identifikovanie a overenie EZ a ich výsledkoch (stručný popis),
- návrh harmonogramu ďalších etáp geologických prác potrebných na odstránenie EZ,
- predpokladané náklady na realizáciu jednotlivých etáp geologických prác.

Návrh harmonogramu ďalších etáp geologických prác potrebných na odstránenie EZ obsahuje časové a vecné údaje o:

- geologickom prieskume životného prostredia (zameraného na EZ) (v etape podrobného alebo doplnkového prieskumu, v závislosti od preskúmanosti EZ,⁷⁾
- prípravnej štúdií sanácie environmentálnej záťaže⁸⁾ (v odôvodnených prípadoch, napr. ak ide o rozsiahle znečistené územie, viac prioritných vysoko rizikových znečisťujúcich látok, zložité geologické pomery skúmaného územia, atď.),
- projekte sanácie EZ⁹⁾ a projekte odborného geologického dohľadu,¹⁰⁾
- sanácii EZ,
- monitorovaní geologických faktorov životného prostredia,¹¹⁾
- pravdepodobnej dobe ukončenia realizácie plánu prác.

V závislosti od výsledkov analýzy rizika znečisteného územia môže byť plán prác ukončený bez vykonania sanácie EZ.

3. Návrh harmonogramu ďalších etáp geologických prác potrebných na odstránenie EZ

3.1 Geologický prieskum životného prostredia (zameraný na EZ)

Zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- etapu geologického prieskumu životného prostredia,
- cieľ geologickej úlohy,
- harmonogram obstarania zhotoviteľa projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia),
- harmonogram obstarania zhotoviteľa geologických prác (geologický prieskum životného prostredia),
- termín vypracovania projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia),
- harmonogram schvaľovania projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia), najmä čas na preštudovanie a opakovanie projektu

⁷⁾ § 7 ods. 3 písm. b) body 2.,3.,4. a 6 a ods. 3 písm. c) body 2. a 3. vyhlášky č. 51/ 2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov

⁸⁾ § 15 ods. 4 vyhlášky č. 51/ 2008 Z. z.

⁹⁾ § 16 vyhlášky č. 51/ 2008 Z. z.

¹⁰⁾ § 3 písm. u) zákona č. 569/2007 Z. z.

¹¹⁾ STN ISO 5667 – 1, STN ISO 5667 - 11

objednávateľom prác, zapracovanie vznesených pripomienok a požadovaných opráv do projektu geologickej úlohy, vrátane získania všetkých potrebných rozhodnutí podľa príslušných právnych predpisov,

- harmonogram vykonávania geologického prieskumu životného prostredia (stručne uvedie časové a vecné vymedzenie etapovitosti prieskumných prác (metodika technických a vzorkovacích prác v čase sledu), potrebný čas na laboratórne analýzy (napr. predpoklad minimálne 3 vzorkovacích kôl s časovým odstupom s cieľom vymapovať ohniská a spresniť ohraničenie kontaminačných mrakov), potrebný čas na mikrobiologické a ekotoxikologické testy (v odôvodnených prípadoch), priebežné spracovávanie výsledkov prieskumných prác, terénne merania, atď.),
- predpokladaný termín vypracovania záverečnej správy s analýzou rizika znečisteného územia,
- harmonogram schvaľovania záverečnej správy s analýzou rizika znečisteného územia,¹²⁾
- predpokladané finančné náklady.

Podľa § 3 písm. d) bod 2 zákona č. 569/2007 Z. z. geologický prieskum životného prostredia je prieskum, ktorým sa zisťujú a overujú environmentálne záťaž, vyhodnocujú sa súčasné a potenciálne riziká environmentálnej záťaž s ohľadom na súčasné a budúce využitie územia a navrhujú sa sanačné opatrenia.

Pre potreby tohto usmernenia sú definované požiadavky geologického prieskumu životného prostredia environmentálnej záťaž v etape podrobného prieskumu a doplnkového prieskumu.

EZ musí byť preskúmaná geologickým prieskumom životného prostredia, v etape podrobného prieskumu. V prípade, že takýto prieskum už bol vykonaný, ale záverečná správa z geologického prieskumu životného prostredia neobsahuje požadované údaje, alebo údaje sú neaktuálne, je potrebné uskutočniť doplnkový prieskum na ich získanie, resp. uskutočniť nový geologický prieskum životného prostredia v etape podrobného prieskumu.

Analýza rizika znečisteného územia¹³⁾ tvorí samostatnú časť záverečnej správy, pri riešení ktorej sa zistilo závažné znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka. Pre potreby tohto usmernenia je to záverečná správa z geologického prieskumu životného prostredia v etape podrobného prieskumu, resp. aj výsledky doplnkového prieskumu v prípade, že úroveň podrobného prieskumu nebola dostatočná. Náležitosti analýzy rizika znečisteného územia definuje Metodický pokyn MŽP SR č. 1/2012-7 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia (http://enviroportal.sk/uploads/2011/07/page/environmentalnetemy/envi_4/MP_01_2012opr.pdf).

Výsledkom analýzy rizika znečisteného územia je:

- hodnotenie environmentálnych rizík,
- hodnotenie zdravotných rizík,
- stanovenie cieľov sanácie EZ (len v prípade potvrdenia rizík),
- návrh a hodnotenie variantov sanácie EZ,
- odhad potrebných finančných nákladov (len v prípade potvrdenia rizík).

¹²⁾ § 18 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z. z.

¹³⁾ § 16 ods. 6 zákona č. 569/2007 Z. z.

Zhotoviteľ projektu geologickej úlohy (geologický prieskum životného prostredia) a zhotoviteľ geologických prác (geologický prieskum životného prostredia) môže byť tá istá fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má príslušné geologické oprávnenie.¹⁴⁾

3. 2 Prípravná štúdia sanácie EZ

Zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- dôvod vypracovania prípravnej štúdie, resp. jej nevypracovania,
- cieľ prípravnej štúdie,¹⁵⁾
- harmonogram obstarania zhotoviteľa geologických prác (prípravná štúdia),
- termín vypracovania prípravnej štúdie (dobu potrebnú na analýzu navrhovaných metodických a technických postup sanácie EZ, na posúdenie rizík jednotlivých riešení sanácie EZ, plánovaných laboratórnych testov, laboratórnych analýz, pilotných skúšok, expertných posudkov, atď.),
- harmonogram realizácie samotných laboratórnych testov, pilotných skúšok, expertných posudkov, potrebný čas na laboratórne analýzy, atď.,
- predpokladané finančné náklady.

3. 3 Projekt sanácie EZ a projekt odborného geologického dohľadu

Zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- cieľ projektu sanácie EZ a projektu odborného geologického dohľadu,
- harmonogram obstarania zhotoviteľa projektu geologickej úlohy (sanácia EZ),
- termín vypracovania projektu geologickej úlohy (sanácia EZ),
- harmonogram schvaľovania projektu geologickej úlohy (sanácia EZ), najmä čas na preštudovanie a oponovanie projektu objednávateľom prác, zapracovanie vznesených pripomienok a požadovaných opráv do projektu geologickej úlohy, vrátane získania všetkých potrebných rozhodnutí podľa príslušných právnych predpisov,
- harmonogram obstarania zhotoviteľa projektu geologickej úlohy (odborný geologický dohľad),
- termín vypracovania projektu geologickej úlohy (odborný geologický dohľad), harmonogram schvaľovania projektu (odborný geologický dohľad), najmä čas na preštudovanie a oponovanie projektu objednávateľom prác, zapracovanie vznesených pripomienok a požadovaných opráv do projektu geologickej úlohy,
- predpokladané finančné náklady.

3. 4 Vykonanie sanácie EZ a odborného geologického dohľadu

Zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- harmonogram obstarania zhotoviteľa geologických prác (sanácia EZ) a zhotoviteľa geologickej prác (odborného geologického dohľadu),
- harmonogram vykonávania geologických prác (sanácie EZ a odborného geologického dohľadu) – stručne uvedie časové a vecné vymedzenie zvoleného sanačného postupu/kontroly vykonávania sanácie EZ (časový sled metodiky

¹⁴⁾ § 4 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z. z.

¹⁵⁾ § 15 ods. 4 vyhlášky č. 51/2008 Z. z.

prác, tzn. prípravné práce, vykonávanie technických prác, inštalácia sanačnej/ých technológií/i, frekvencia terénnych meraní, frekvencia monitorovania priebehu sanačných prác, potrebný čas na laboratórne analýzy, atď.),

- termín vypracovania aktualizovanej analýzy rizika znečisteného územia po ukončení sanácie EZ,
- harmonogram vypracovania a schvaľovania záverečnej správy zo sanácie EZ s aktualizovanou analýzou rizika znečisteného územia,⁹⁾
- harmonogram vypracovania a schvaľovania záverečnej správy z odborného geologického dohľadu,
- predpokladané finančné náklady.

Zhotoviteľ projektu geologickej úlohy (sanácia EZ/odborný geologický dohľad) a zhotoviteľ geologických prác (sanácia EZ/odborný geologický dohľad) môže byť tá istá fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má príslušné geologické oprávnenie.¹¹⁾

Zhotoviteľ projektu geologickej úlohy sanácia EZ pokiaľ nebude vykonávať samotnú sanáciu EZ, tzn. nebude zhotoviteľom geologických prác sanácia EZ, môže byť zhotoviteľom projektu geologickej úlohy aj zhotoviteľom geologických prác odborného geologického dohľadu.

3. 5 Monitorovanie geologických faktorov životného prostredia

Zhotoviteľ plánu prác uvedie:

- cieľ monitorovania geologických faktorov životného prostredia¹⁶⁾ (posanačný monitoring),
- harmonogram obstarania zhotoviteľa projektu geologickej úlohy (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia) a zhotoviteľa geologických prác (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia),
- termín vypracovania projektu geologickej úlohy (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia),
- harmonogram vykonávania monitorovania geologických faktorov životného prostredia (stručne uvedie časové a vecné vymedzenie metodiky prác (predmet monitorovania (podzemná voda, povrchový tok, zeminy) a zoznam sledovaných znečisťujúcich látok a ďalších parametrov (napr. teplota, pH, mikrobiológia zemín a podzemných vôd, atď.), frekvenciu vzorkovania, potrebný čas na laboratórne analýzy, atď.),
- harmonogram vypracovania a schvaľovania záverečnej správy z monitorovania geologických faktorov životného prostredia,
- predpokladané finančné náklady.

Zhotoviteľ projektu geologickej úlohy (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia) a zhotoviteľ geologických prác (monitorovanie geologických faktorov životného prostredia) môže byť tá istá fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má príslušné geologické oprávnenie.¹¹⁾

3. 6 Ukončenie realizácie plánu prác

¹⁶⁾ § 8 písm. c) vyhlášky č. 51/2008 Z. z.

Zhotoviteľ plánu prác uvedie pravdepodobnú dobu ukončenia realizácie plánu prác.¹⁷⁾

V návrhu plánu prác sa uvedie predpokladaný termín ukončenia sanácie EZ s dôrazom na okolnosti, ktoré tento termín môžu ovplyvniť.

4. Ďalšie povinnosti vyplývajúce z § 8 zákona č. 409/2011 Z. z.

Pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo sú povinní plán prác aktualizovať, ak sa pri jeho realizácii zistia nové skutočnosti a predložiť ho na schválenie krajskému úradu životného prostredia.¹⁸⁾

Krajský úrad životného prostredia

- schvaľuje
 - plán prác¹⁹⁾,
 - zmenu plánu prác²⁰⁾ ak je potrebné zvoliť iný postup ako je uvedený v schválenom pláne prác alebo si realizácia plánu prác vyžiada neprimerané náklady,
 - aktualizovaný plán prác,²¹⁾
- vydá rozhodnutie o schválení
 - plán prác,¹⁵⁾
 - aktualizovaného plánu prác,¹⁶⁾
 - zmeny plánu prác.¹⁷⁾
- zašle bezodkladne právoplatné rozhodnutie o schválení plánu prác, právoplatné rozhodnutie o schválení aktualizovaného plánu prác a právoplatné rozhodnutie o schválení zmeny plánu prác Ministerstvu životného prostredia SR na účely aktualizácie údajov v Informačnom systéme EZ,²²⁾
- kontroluje realizáciu plánu prác najmenej raz ročne.²³⁾

5. Záverečné ustanovenie

Toto metodické usmernenie je určené Krajským úradom životného prostredia, ktoré s jeho obsahom oboznámi všetky Obvodné úrady životného prostredia.

V Bratislave, dňa 17. septembra 2012

.....
RNDr. Vlasta Jánová, PhD.

¹⁷⁾ § 9 zákona č. 409/2011 Z. z.

¹⁸⁾ § 8 ods. 6 a ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z.

¹⁹⁾ § 8 ods. 5 zákona č. 409/2011 Z. z.

²⁰⁾ § 8 ods. 6 zákona č. 409/2011 Z. z.

²¹⁾ § 8 ods. 7 zákona č. 409/2011 Z. z.

²²⁾ § 8 ods. 8 zákona č. 409/2011 Z. z.

²³⁾ § 8 ods. 9 zákona č. 409/2011 Z. z.

generálna riaditeľka
sekcie geológie
a prírodných zdrojov

DRAFT